

Un cop d'ull a la col·lecció de «Ronsana»

Del naixement

«Ronsana, revista d'informació i formació local», apareixia per primera vegada el mes de novembre de 1968, sense peu d'impresma ni nom d'editor —segons la llei, doncs, clandestinament—. Durant vuit mesos no hi consta número d'ordre i a vegades ni el mes a què correspon, precaució habitual llavors perquè no es pogués dir que era una publicació periòdica. Al n.º 9, de juliol-agost de 1969, que té caràcter d'extraordinari, hi figura ja el text del permís de publicació, l'editor i els noms dels qui formen el consell de redacció. D'aleshores ençà que es publica de forma continuada, amb numeració correlativa (omesa en dos casos per descuit) i amb data, mensualment o, de tant en tant, bimensualment. Fins a arribar a aquest número 100, els darrers temps, ha tendit a un ritme més espaiat però també a oferir més contingut.

Dels objectius

Com a «revista d'informació i formació local», sembla clar que els propòsits de la publicació no necessitaven pas gaires aclariments, més que més si pensem que l'entitat editora era, i és, la parròquia de Santa Eulàlia. Però l'editorial de presentació detallava una mica més les seves «finalitats», Resumint, aquestes eren les següents: fer llegir, i llegir coses més nostres; saber més del poble, de la comarca, del país; i, finalment, fer agafar ganes d'escriure.

Si al llarg d'aquests onze anys i cent números això s'ha aconseguit més o menys, cadascú dels lectors hi podria dir la seva. Certament, la «informació» local hi és sempre pràcticament exhaustiva; la de la comarca, reduïda als pobles veïns de la vall del Tenes i més especialment els que tenen corresponçal fix; sobre «saber més del país», val a dir que és tant el que falta saber-ne que fóra pretensió insoluble pensar que es pugui donar des d'una revista local, però de fet, amb fortuna i intensitat variades, s'ha anat intentant d'ajudar-hi. El que no sembla que s'hagi obtingut prou és fer venir ganes d'escriure, si més no de forma seguida. Les crides a les col·laboracions de tothom han estat constants al llarg

dels anys. Això sí, des del primer moment, la gran majoria dels que ho han fet ho han fet en català.

De la temàtica pròpia

Les seccions fixes d'informació, sempre ben ateses, han anat donant compte de tots els fets i les activitats dels barris i de les institucions del poble, des de l'Ajuntament (mentre no hem arribat al democràtic, sempre en castellà), la parròquia i les diverses entitats cíviques, culturals i esportives, fins als que han emprès i han complert la seva tasca com si realment ho fossin, una entitat: per exemple, les notícies meteorològiques.

La formació —i aquí comptem també l'expressió del pensament de cada col·laborador, amb les tribunes obertes de «Plana jove» i «Opinió», que després van anar minvant fins a desaparèixer— ha tingut aspectes variats que val la pena de subratllar. D'una banda, articles sobre temes vius d'actualitat o de consciència moral, sovint valents i discutits —sobretot al començament—, sovint assenyats. D'altra banda, la transmissió de coneixements sobre el nostre país, en forma de col·laboracions esporàdiques sobre geografia, història i agricultura sobretot, o d'articles habituals, com ara, durant anys, «Figures de Catalunya», o de seccions fixes com la ja anunciada des de l'origen, però que no comença fins al febrer de 1971, sobre llengua catalana, amb «Ull viu i fora errades». En tercer lloc, un conjunt força heterogeni d'escrits, entrevistes i discussions sobre temes relacionats amb l'escola i l'ensenyament, no pas de forma fixa, però amb molta freqüència. Cal esmentar també els temes religiosos, normals en una publicació editada per la parròquia, però que en certs moments (vegeu el n.º 58, de març del 74) arriben ser massius; potser ho fa que els capellans (la majoria dels que els tracten) estan més avesats a escriure. Esmen-tem finalment, a partir del juny del 73, les ressenyes de viatges per tot el món.

De les coses més grosses

No fóra pas oportú, ni ho pretenem, fer un índex dels temes tocats al llarg dels anys. Però potser sí que valdria la pena de resseguir una mica per damunt els números de «Ronsana», almenys fins a finals de l'any 1975, per veure si s'hi reflecteixen alguns d'aquells fets o circumstàncies de la història del país i del món que fugien de la notícia quotidiana i que tenien prou entitat per a figurar en una revista local i mensual; és a dir, aquelles que la revista no tenia «obligació» estricta de comentar, segons les seves finalitats, però dels quals de fet era natural que parlés.

Sense voler ser complets ni de molt, vejam quins grans temes estatals i universals hi han estat tractats de forma expressa, més o menys cronològicament:

- L'Apol·lo VIII (gener 1969).
- L'anada a la Lluna (octubre 1969).
- La llei sindical —del sindicat «vertical», és clar— (gener 1970).
- Els objectors de consciència (març 1970, abril 1972).
- La llei d'educació —ja hem dit que el tema escolar preocupa i força— (setembre 1970, febrer, març, abril, maig, juny-juliol i agost 1972).
- El concordat Església-Estat (febrer i març 1971).